

แนวทางการบริหารจัดการในการขับเคลื่อนกลยุทธ์ของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่าง
ยั่งยืนประเภทศาสนสถานในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย

จินดา ทับทิมดี และ กัญญามน กาญจนาทวีกุล

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

THE MANAGEMENT STRATEGY OF CULTURAL TOURISM AND ITS SUSTAINABILITY IN
RELIGIOUS PLACES OF LOWER CENTRAL REGION OF THAILAND

Jinda Tubtemdee and Kanyamon Kanchanathaveekul

Faculty of Business Administration, Western University, Thailand

E-mail address: jinda_k08@hotmail.com

วันที่รับบทความ (Received) 11 มกราคม 2562

วันที่ได้รับบทความฉบับแก้ไข (Revised) 5 มิถุนายน 2563

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 13 มกราคม 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาลักษณะธุรกิจแนวทางการบริหารจัดการในการขับเคลื่อนกลยุทธ์ของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเภทศาสนสถานอย่างยั่งยืนในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย 2) เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเภทศาสนสถานอย่างยั่งยืนในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย 3) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคแนวทางการบริหารจัดการในการขับเคลื่อนกลยุทธ์ของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเภทศาสนสถานอย่างยั่งยืนในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย 4) เพื่อศึกษาการขับเคลื่อนกลยุทธ์ของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนประเภทศาสนสถานในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย

ผลการวิจัยพบว่าลักษณะธุรกิจแนวทางการบริหารจัดการในการขับเคลื่อนกลยุทธ์ของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเภทศาสนสถานอย่างยั่งยืนในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย พบว่ากลยุทธ์ในการจัดการธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ควรมีกิจกรรมต้อนรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาได้สัมผัสวิถีชีวิตแบบแท้จริงในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและนักท่องเที่ยวต้องรู้สึกสัมผัสวิถีชีวิตแบบแท้จริงในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และต้องมีป้ายอธิบายข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยว และป้ายบอกประวัติความเป็นมาของสถานที่ มีการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมให้อยู่ในสภาพที่ดีและอยากมาที่นี้อีกแบบประทับใจ ถ้านักท่องเที่ยวรู้สึกดีกับสถานที่ก็จะทำให้นักท่องเที่ยวมีความสุขต้องการซื้อของฝากของที่ระลึกกลับไปและต้องการกลับมาท่องเที่ยวอีก

สำหรับผลด้านสภาพแวดล้อมภายในสภาพแวดล้อมภายนอกของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเภทศาสนสถานอย่างยั่งยืนในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทยพบว่าควรมีการพัฒนาสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมทางด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวโดยให้อนุรักษ์สภาพเดิมและเอกลักษณ์

เดิมไว้ซึ่งในยุคสมัยนี้การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเภทศาสนสถานจะออกแนวเชิงธุรกิจมากยิ่งขึ้นมีการทำธุรกิจทางด้านบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ราคาค่อนข้างแพงเกินไปซึ่งเราเป็นชาวพุทธมาทำการบูชาพระราคาจะต้องถูก

ผลการวิจัยด้านปัญหาและอุปสรรคทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนประเภทศาสนสถาน ในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทยพบว่าควรมีการพัฒนาทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวกเช่นทางด้านของเรื่องห้องน้ำต้องสะอาดไม่สกปรกและมีไว้รองรับสำหรับคนพิการหรือผู้สูงอายุ และเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เช่น ที่จอดรถสำหรับคนพิการหรือผู้สูงอายุ ทางเดินสำหรับคนพิการหรือผู้สูงอายุและต้องการให้มีการจัดพนักงานอธิบายข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวและประวัติความเป็นมาของ ศาสนสถานและมีกิจกรรมระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชนหรือพ่อค้าแม่ค้า หรือผู้ประกอบการร้านค้า

สำหรับผลด้านแนวทางในด้านการพัฒนาศักยภาพในการขับเคลื่อนกลยุทธ์ของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนประเภทศาสนสถานในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทยพบว่าการพัฒนาศักยภาพในการขับเคลื่อนกลยุทธ์ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมทางการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆมีการจัดทำมาตรการทางด้านสถานที่จำหน่ายของที่ระลึกให้แก่ร้านค้า/ตัวแทนจำหน่ายสินค้าทางด้านราคาค่าเช่า ค่าส่วนกลางและมาตรการทางด้านราคาสินค้าที่ทำการจัดจำหน่ายและคุณภาพสินค้าในการจัดจำหน่ายการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านห้องน้ำที่สะอาดถูกสุขลักษณะและเหมาะสมกับนักท่องเที่ยวมีการจัดเตรียมสถานที่อุปกรณ์อำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ และมีการจัดสถานที่จำหน่ายของที่ระลึกให้เป็นสัดส่วนพร้อมทั้งควรมีการจัดพนักงานบริการข้อมูลการประชาสัมพันธ์ให้เพียงพอรวมถึงมีการจัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยวกับผู้ประกอบการและชุมชนท้องถิ่น

คำสำคัญ: การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ประเภทศาสนสถานภาคกลางตอนล่าง การขับเคลื่อนกลยุทธ์

Abstract

The research aims to study the following: 1)to study the business characteristics and management guidelines for driving the strategy of sustainable tourism and culture business in the lower central region of Thailand 2)to study the environment and its cultural tourism sites Sustainable religious types in the lower central region of Thailand 3)to study the problems and obstacles of the management approach in driving the strategy of sustainable cultural tourism business in the lower central region of Thailand 4)to study the driving strategies of the sustainable cultural tourism business places in the lower central region of Thailand.

The results of the research found that the business characteristics and management guidelines for driving the strategy of cultural tourism business in religious places in the lower central region of Thailand found that the strategies for managing cultural tourism business

should have activities on welcoming the tourists who came to experience the lifestyle and culture of its tourist spot visited and they must feel the true way of life in every tourism sites and must have signs describing the information of the attractions and history poster or video of the tourist place. A good conservationist describing cultural attractions and lifestyle so that they may feel that they would like to come here again. Satisfied tourists will make initiative in buying souvenirs if the visited area is attractive and historical.

For internal environmental effects external environment of sustainable tourism culture in the lower central region of Thailand found that there should be a development environment of cultural tourism sites in terms of access to tourist sites by preserving the original condition and its identity especially the culture, history, and importance of religious places should will be more oriented in presenting to the tourist. In a worship places prices should not be expensive and affordable.

The results of this research on the problems and obstacles mention the cultural tourism in worship places in the lower central region of Thailand found that there should be a development of facilities such as the toilet and its cleanliness, hygiene and proper way and parking for people with disabilities and the elderly. Pathways for people with disabilities or the elderly and good staff assistance and information for tourist who are coming in the historical places and worship places. Sellers who are dealing with the visitors and tourist should accommodate them nicely.

For the results of the guidelines for the development and potentials to use the strategy of cultural tourism business of worship places in the lower central region of Thailand found that the development and potentials in driving to use the strategy of cultural tourism sites in the managing of various facilities like: measures of places selling souvenirs, terms and conditions to the distributors of products. The prices measures and product quality that are distributed in Central fits the needs of the tourist. The facilities and its cleanliness are well managed by the managements especially the convenient way and assistance of the elderly and disabled. A well trained staff to give information services to the tourist who are visiting the worship places and prepares enough activities for them to participate and give tokens which marked as the little gift from the local products of the community.

Keywords: Sustainable Cultural Tourism, Religion places lower central region

บทนำ

ปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญในระบบเศรษฐกิจระหว่างประเทศ อยู่ในอันดับที่ 1 ถึงอันดับที่ 3 ของแต่ละประเทศ ข้อเท็จจริงนี้สอดคล้องกับความเจริญเติบโตของอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวไทย รายได้จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวประเทศไทยอยู่ในลำดับแรกเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ จากการส่งเสริมสินค้าออกอื่นๆ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวประเทศไทยเป็นพลังขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจมี บทบาทที่เด่นชัดตลอดสามถึงสี่ทศวรรษที่ผ่านมา ความสำเร็จโดยรวมมาจากฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและ เอกชนที่ช่วยกันผลักดันให้อุตสาหกรรมไปข้างหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง ในการกระตุ้นให้เกิดการขยายตัวทางด้าน เศรษฐกิจ นำไปสู่การจ้างงาน สร้างอาชีพ กระจายรายได้ การลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องอีกจำนวนมากมาย หลายร้อยสาขา เป็นการสร้างความมั่นคงให้กับประชาชนประเทศชาติและนำไปสู่ความสำเร็จในการยกระดับ คุณภาพชีวิตของประชาชนชาวไทยจากการวิจัยของ อารีย์ นัยพินิจ และคณะ (2556 : 38) ได้ศึกษาพฤติกรรม ของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยววัด พบว่านักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาในเทศกาลและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา มุ่งเน้นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเจริญจิตทำให้เกิดเป็นการท่องเที่ยวแนวศาสนาได้รับความเพลิดเพลินกับภูมิ ทัศน์ได้ตระหนักถึงการเรียนรู้ เห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้น ความคาดหวังเป็นความเชื่อ ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่คาดการณ์ล่วงหน้าต่อบางสิ่งบางอย่างว่าควรเป็นหรือควรเกิดขึ้น Oxford Advanced Learner's Dictionary, (2000) ซึ่งมีความสำคัญในการจัดการท่องเที่ยวและชุมชนทราบถึงความ คาดหวังของนักท่องเที่ยวและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ สถานที่และชุมชน ชุมชนได้รับประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ เกิดความภาคภูมิใจวัฒนธรรมท้องถิ่น มีผู้มาปฏิบัติ ธรรมและเยี่ยมชมกราบไหว้พุทธสถานมากขึ้น วัดป่าสาละวันเป็นวัดที่มุ่งเน้นการส่งเสริมการเรียนรู้และการ ปฏิบัติธรรม เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในชีวิตมากกว่าความรู้เพื่อความบันเทิง ผู้ที่มาเพื่อการเรียนรู้ พัฒนา จิตใจการปฏิบัติในแนวทางที่ถูกต้องแก่เพื่อนมนุษย์และสิ่งแวดล้อม มีสถานที่โดดเด่นเหมาะแก่การมา ท่องเที่ยวและศึกษาประวัติ โดยผ่านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมซึ่งได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยว จึงได้มีการ ปรับเปลี่ยนและพัฒนากิจกรรมเพื่อรองรับกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวหลายอย่าง เช่น กิจกรรมสวด มนต์ ทำบุญ ไหว้พระ การสนทนาธรรม การแนะนำขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมต่างๆ เป็นต้น เพื่อ มุ่งเน้นให้นักท่องเที่ยวเกิดความสนใจเข้าร่วมและเกิดเป็นความรู้ ความศรัทธามากขึ้น จากข้อมูลปัญหาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาแนวทางการบริหารจัดการในการขับเคลื่อนกลยุทธ์ของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมอย่างยั่งยืนประเภทศาสนสถานในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย ผู้วิจัยต้องการศึกษา สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนประเภทศาสนสถานในภาค กลางตอนล่างของประเทศไทย ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิจัยนี้ ผู้วิจัยคาดว่าจะประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องใน การนำกลยุทธ์ไปกำหนดวิธีการวางแผนเพื่อการจัดการธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนประเภทศา สนสถาน ทำให้ความสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยือนและวิถีชีวิตของประชาชนใน ชุมชนในพื้นที่ภาคกลางตอนล่างของประเทศไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารจัดการในการขับเคลื่อนกลยุทธ์ของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนประเภทศาสนสถานในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

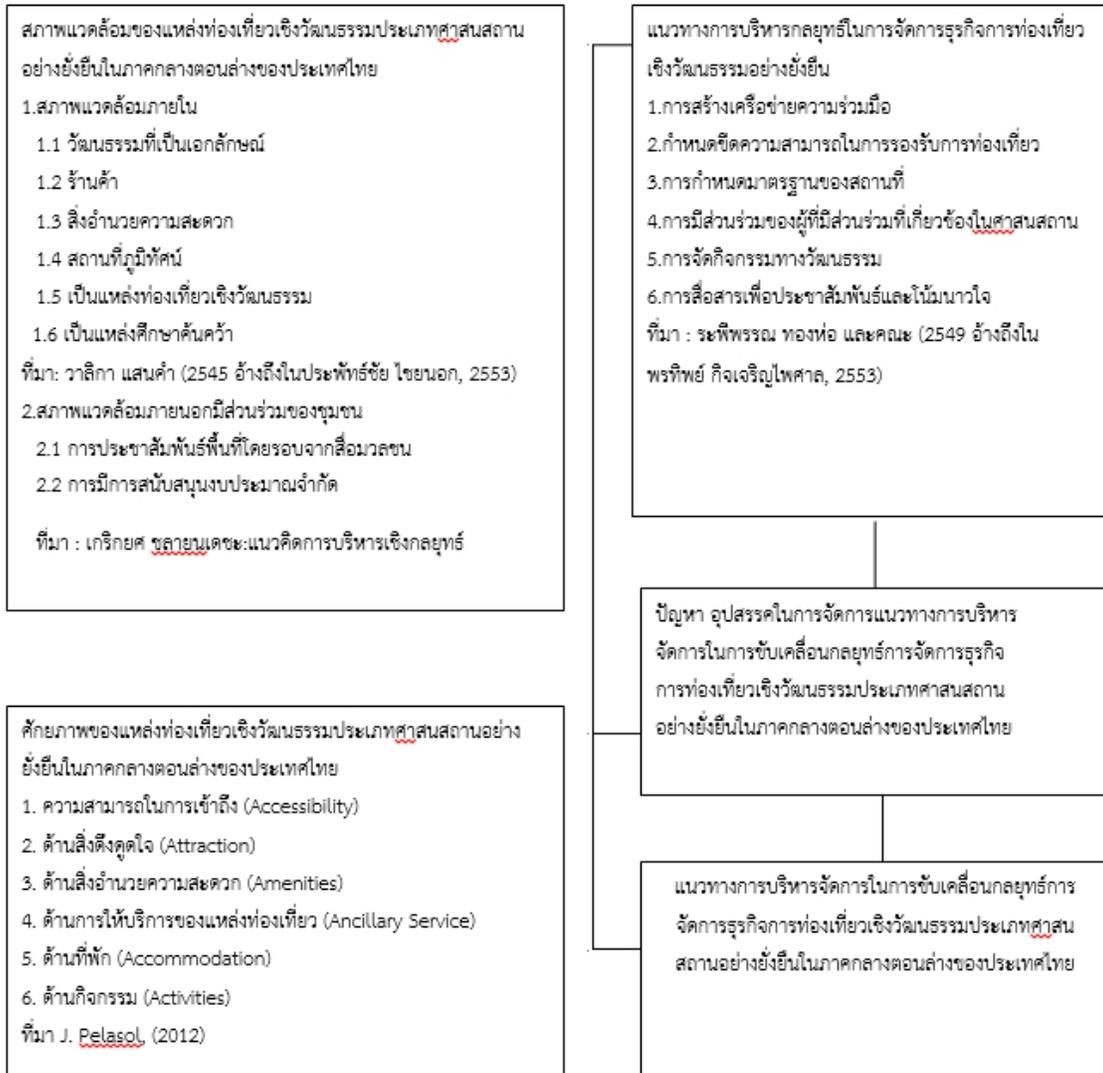
1. เพื่อศึกษาลักษณะธุรกิจแนวทางการบริหารจัดการในการขับเคลื่อนกลยุทธ์ของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเภทศาสนสถานอย่างยั่งยืนในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเภทศาสนสถานอย่างยั่งยืนในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคแนวทางการบริหารจัดการในการขับเคลื่อนกลยุทธ์ของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเภทศาสนสถานอย่างยั่งยืนในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย
4. เพื่อศึกษาการขับเคลื่อนกลยุทธ์ของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนประเภทศาสนสถานในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎีแนวคิด รวมถึงผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารจัดการในการขับเคลื่อนกลยุทธ์ของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนประเภทศาสนสถานในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งใช้วิธีการวิจัยโดยการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบคำถามปลายเปิด (Open-ended Question) เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นรวมทั้งข้อเสนอและมุมมองต่างๆของผู้ให้ข้อมูลในประเด็นที่เกี่ยวกับกลยุทธ์การจัดการธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเภทศาสนสถานอย่างยั่งยืนในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

สรุปผลวัตถุประสงค์ข้อที่ 1) เพื่อศึกษาลักษณะธุรกิจแนวทางการบริหารจัดการในการขับเคลื่อนกลยุทธ์ของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเภทศาสนสถานอย่างยั่งยืนในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มนักท่องเที่ยวกลยุทธ์ในการจัดการธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมต้องมีกิจกรรมต้อนรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาได้สัมผัสวิถีชีวิตแบบแท้จริงในแหล่งท่องเที่ยวต้องมีป้ายอธิบายข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวและป้ายประวัติความเป็นมาของสถานที่และต้องมีการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมให้อยู่ในสภาพที่ดี

2. กลุ่มร้านค้าและตัวแทนจำหน่ายสินค้าภายในศาสนสถานกลยุทธ์ในการจัดการธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมควรมีกิจกรรมต้อนรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาได้สัมผัสวิถีชีวิตแบบแท้จริงในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและนักท่องเที่ยวต้องรู้สึกสัมผัสวิถีชีวิตแบบแท้จริงในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและต้องมีป้ายอธิบายข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวและป้ายบอกประวัติความเป็นมาของสถานที่ที่มีการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมให้อยู่ในสภาพที่ดีและอยากมาที่นี้อีกแบบติดใจอยากมาซ้ำๆ ถ้านักท่องเที่ยวรู้สึกดีกับสถานที่ก็จะทำให้นักท่องเที่ยวมีความสุขอยากซื้อของฝาก ของที่ระลึกกลับไปและอยากกลับมาท่องเที่ยวอีก

3. กลุ่มประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณพื้นที่โดยรอบศาสนสถานกลยุทธ์ในการจัดการธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ควรมีการพัฒนาโดยให้มีกิจกรรมต้อนรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาได้รับการสัมผัสวิถีชีวิตแบบแท้จริงโดยให้ประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณพื้นที่โดยรอบศาสนสถานเข้าร่วมในการจัด เพื่อที่จะได้ให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสวิถีชีวิตแบบแท้จริงและอยากกลับมาอีกรวมถึงให้มีป้ายบอกข้อมูลต่างๆของสถานที่ เช่นป้ายบอกประวัติความเป็นมาของสถานที่และที่สำคัญต้องมีการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวให้อยู่ในสภาพที่ดีและสภาพเดิมไม่มีมาปรับปรุงแต่งหรือสร้างเพิ่มเติมจากเดิม

4. กลุ่มผู้นำชุมชน/ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องข้องกับการบริหารจัดการภายในศาสนสถานกลยุทธ์ในการจัดการธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ควรมีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวหลากหลายที่ รูปแบบมีแบบผ่านทางสังคมออนไลน์แอปพลิเคชัน Tourism Thailand ป้ายประชาสัมพันธ์ตามสถานที่เช่นInternet Facebook ป้ายประชาสัมพันธ์ YouTube และการจัดทำแผ่นพับและมีการโฆษณาตามวิทยุโทรทัศน์

สรุปผลวัตถุประสงค์ข้อที่ 2) เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเภทศาสนสถานอย่างยั่งยืนในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มนักท่องเที่ยวสภาพแวดล้อมภายในสภาพแวดล้อมภายนอกของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเภทศาสนสถานอย่างยั่งยืนในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทยควรมีการพัฒนาสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมทางด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวโดยให้อนุรักษ์สภาพเดิมและเอกลักษณ์เดิมไว้ ซึ่งในยุคสมัยนี้การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเภทศาสนสถานจะออกแนวเชิงธุรกิจมากยิ่งขึ้น มีการทำธุรกิจทางด้านบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ราคาค่อนข้างแพงเกินไป ซึ่งเราเป็นชาวพุทธมาทำการบูชาพระราคาจะต้องพอประมาณ อาทิเช่น สินค้าบางอย่างก็สามารถทำการพัฒนาได้แต่ว่าบางอย่างก็ต้องอนุรักษ์สภาพเดิมไว้ซึ่งของดั้งเดิมก็มีดีอยู่แล้วและต้องการให้พัฒนาทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทางการให้บริการ เช่น ห้องน้ำลานจอดรถให้มีเพียงพอ

2. กลุ่มร้านค้าและตัวแทนจำหน่ายสินค้าภายในศาสนสถานควรมีการพัฒนาสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมทางด้านพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามน่าสนใจมากขึ้นกว่าเดิมมีการพัฒนาร้านค้า ร้านขายของที่ระลึก พัฒนาธุรกิจการโรงแรมและโฮมสเตย์ พัฒนาการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวโดยอนุรักษ์สภาพเดิมไว้ พัฒนาทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น สาธารณูปโภค พัฒนากิจกรรมภายในแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาระบบบริการในการให้บริการ

3. กลุ่มประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณพื้นที่โดยรอบศาสนสถานควรมีการพัฒนาสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมทางด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเภทศาสนสถาน ทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น สาธารณูปโภคคือสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องมีส่วนอำนวยความสะดวกให้บริการสาธารณะที่จัดทำ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ในสิ่งที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตและอยากเปิดโอกาสให้ชาวบ้านที่อยู่ใกล้เคียงได้เข้าไปร่วมกิจกรรมบ้างหรือเข้าไปขายของจะได้มีรายได้เพิ่มขึ้น

4. กลุ่มผู้นำชุมชน/ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการภายในศาสนสถานควรมีการพัฒนาสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในเรื่องของนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมทางหน่วยงานได้มีนโยบายในการนำทุนทางวัฒนธรรมของจังหวัดมาสร้างคุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจโดยนำวิถีชีวิตศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นงานศิลปะหัตถกรรมมาสร้างงานสร้างอาชีพสร้างผลิตภัณฑ์และบริการด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น ก่อให้เกิดคุณค่าทางสังคมนำมาซึ่งรายได้สู่ชุมชนตลอดจนสามารถต่อยอดไปสู่การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสร้างสรรค์อย่างครบวงจรที่สร้างรายได้เข้าจังหวัด

สรุปผลวิจัยประเด็นข้อที่ 3) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคแนวทางการบริหารจัดการในการขับเคลื่อนกลยุทธ์ของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเภทศาสนสถานอย่างยั่งยืนในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มนักท่องเที่ยวด้านปัญหาและอุปสรรคทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนประเภทศาสนสถานในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย ควรมีการพัฒนาทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องนั่งต้องสะอาดไม่สกปรกและมีไว้รองรับสำหรับคนพิการหรือผู้สูงอายุและเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เช่น ที่จอดรถสำหรับคนพิการหรือผู้สูงอายุ ทางเดินสำหรับคนพิการหรือผู้สูงอายุและต้องการให้มีการจัดพนักงานอธิบายข้อมูลของศาสนสถานที่ท่องเที่ยวและประวัติความเป็นมาของสถานและมีกิจกรรมระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชนหรือพ่อค้าแม่ค้าหรือผู้ประกอบการร้านค้า

2. กลุ่มร้านค้าและตัวแทนจำหน่ายสินค้าภายในศาสนสถานด้านปัญหาและอุปสรรคทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนประเภทศาสนสถานในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย ในเรื่องของปัญหาและอุปสรรคทางด้านร้านค้า/ตัวแทนจำหน่ายสินค้าในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนประเภทศาสนสถานในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย เรื่องการจัดมาตรการทางด้านสถานที่จำหน่ายของที่ระลึกให้แก่ร้านค้า/โดยจัดตัวแทนจำหน่ายสินค้าให้เป็นสัดส่วนเป็นหมวดเป็นหมู่และทางด้านของราคาเช่าค่าส่วนกลางและมาตรการทางด้านราคาของสินค้าที่ทำการจัดจำหน่ายและคุณภาพสินค้าในการจัดจำหน่าย

3. กลุ่มประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณพื้นที่โดยรอบศาสนสถานในเรื่องของปัญหาและอุปสรรคทางด้านประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณพื้นที่โดยรอบศาสนสถานในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนประเภทศาสนสถานในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย ควรมีการจัดทำการรวมกลุ่มให้ชุมชนได้รวมกลุ่มกันทำผลิตภัณฑ์เพื่อที่จะได้นำไปจัดจำหน่ายเป็นของฝากของที่ระลึกให้กับนักท่องเที่ยวและเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน

ในท้องถิ่นและควรมีมาตรการในการจัดการด้านถนนเพราะว่านักท่องเที่ยวเข้ามาจำนวนมากทำให้ถนนพังชำรุดเสียหายเป็นหลุมเป็นบ่อและไม่มีป้ายบอกให้ขับรถแบบช้าๆรถบางคันขับมาอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดอันตรายได้ทั้งนักท่องเที่ยวและประชาชน เพราะว่าอยู่ในเขตชุมชนทุกคนจะต้องขับรถเบาๆและควรที่จะเพิ่มพื้นที่จอดรถให้มากขึ้นเพราะว่าทุกวันนี้มีพื้นที่จอดรถที่น้อย จึงทำให้นักท่องเที่ยวไม่มีที่จอดรถ จึงมาจอดหน้าบ้านประชาชนส่งผลให้เจ้าของบ้านไม่สะดวก

4. กลุ่มผู้นำชุมชน/ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการภายในศาสนสถานยังขาดการจัดทำฐานข้อมูลพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ควรมีการรวบรวมและจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยวและขาดงบประมาณด้านเงินทุนและที่สำคัญหน่วยงานต้องการบุคลากรที่มีความรู้ด้านการท่องเที่ยว ประชาชนชาวบ้าน ในการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวและควรมีการสร้างเครือข่ายที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเภทศาสนสถาน

สรุปผลวัตถุประสงค์ข้อที่ 4) เพื่อศึกษาการพัฒนาศักยภาพการขับเคลื่อนกลยุทธ์ของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนประเภทศาสนสถานในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย

1. กลุ่มนักท่องเที่ยวด้านศักยภาพของนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนประเภทศาสนสถานในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทยร้านค้าร้านขายของที่ระลึกมีแต่ยังไม่เป็นสัดส่วนและน่าจะมีการพัฒนาด้านสิ่งอำนวยความสะดวกให้บริการสาธารณะที่จัดทำเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวในสิ่งที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต เช่น ที่จอดรถคนพิการหรือผู้สูงอายุทางเดินสำหรับคนพิการหรือผู้สูงอายุห้องน้ำห้องสุขาสำหรับคนพิการหรือผู้สูงอายุ

2. กลุ่มร้านค้าและตัวแทนจำหน่ายสินค้าภายในศาสนสถานศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมด้านการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆมีการจัดมาตรการด้านสถานที่จำหน่ายของที่ระลึกให้แก่ร้านค้า/ตัวแทนจำหน่ายสินค้าด้านราคาค่าเช่าค่าส่วนกลางและมาตรการด้านราคาสินค้าที่ทำการจัดจำหน่ายและคุณภาพสินค้าในการจัดจำหน่าย การจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านห้องน้ำที่สะอาดถูกสุขลักษณะและเหมาะสมกับนักท่องเที่ยว มีการจัดเตรียมสถานที่ อุปกรณ์อำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ และการจัดสถานที่จำหน่ายของที่ระลึกให้เป็นสัดส่วนรวมทั้งควรมีการจัดพนักงานบริการข้อมูลการประชาสัมพันธ์ให้เพียงพอรวมถึงมีการจัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยวกับผู้ประกอบการและชุมชนท้องถิ่น

3. กลุ่มประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณพื้นที่โดยรอบศาสนสถานควรมีการพัฒนาร้านค้า ร้านของที่ระลึกทุกวันนี้นักคนอื่นเข้ามาขายมาเอาผลประโยชน์ แต่คนในพื้นที่จะเข้าไปขายของนั้นบ้างก็ยากที่จะเข้าไปขายได้ เพราะว่าเข้าถึงได้ยากมาก ต้องการให้เอาคนในชุมชนเข้าไปจัดจำหน่ายบ้างจะได้เป็นการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน ต้องการให้พัฒนาห้องน้ำและต้องการให้เพิ่มที่จอดรถผู้สูงอายุและคนพิการ เพิ่มการประชาสัมพันธ์ การให้มีพนักงานมาให้ข้อมูลกิจกรรมระหว่างนักท่องเที่ยวกับผู้ประกอบการและชุมชนไม่มี

4. กลุ่มผู้นำชุมชน/ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการภายในศาสนสถานได้มีการพัฒนาศักยภาพของผู้ที่เกี่ยวข้องทางด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมคือได้มีการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการท่องเที่ยวเช่น

การจัดให้มีเจ้าหน้าที่โครงการ Amazing Thai Host ประจำแหล่งท่องเที่ยวโดยคัดเลือกผู้สูงอายุที่มีศักยภาพที่ควรจะนำเข้ามาเป็นผู้ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกและให้ข้อมูลทางด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมรวมถึงประวัติความเป็นมาของสถานที่แก่นักท่องเที่ยว

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารจัดการในการขับเคลื่อนกลยุทธ์ของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนประเภทศาสนสถานในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย จากผลการวิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

ศึกษาลักษณะธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนประเภทศาสนสถานในพื้นที่ภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย

ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะธุรกิจแนวทางการบริหารจัดการในการขับเคลื่อนกลยุทธ์ของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเภทศาสนสถานอย่างยั่งยืนในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทยพบว่า กลยุทธ์ในการจัดการธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ควรมีกิจกรรมต้อนรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาได้สัมผัสวิถีชีวิตแบบแท้จริงในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และนักท่องเที่ยวต้องรู้สึกสัมผัสวิถีชีวิตแบบแท้จริงในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและต้องมีป้ายอธิบายข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวและป้ายบอกประวัติความเป็นมาของสถานที่ที่มีการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมให้อยู่ในสภาพที่ดีและแบบประทับใจ ถ้านักท่องเที่ยวรู้สึกดีกับสถานที่ก็จะทำให้นักท่องเที่ยวมีความสุขต้องการซื้อของฝากของที่ระลึกกลับไปและต้องการกลับมาท่องเที่ยวอีก

สำหรับผลด้านสภาพแวดล้อมภายในสภาพแวดล้อมภายนอกของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเภทศาสนสถานอย่างยั่งยืนในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทยพบว่าควรมีการพัฒนาสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมทางด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวโดยให้อนุรักษ์สภาพเดิมและเอกลักษณ์เดิมไว้ซึ่งในยุคสมัยนี้การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเภทศาสนสถานจะออกแนวเชิงธุรกิจมากยิ่งขึ้นมีการทำธุรกิจด้านบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ราคาค่อนข้างแพงเกินไปซึ่งเราเป็นชาวพุทธมาทำการบูชาพระราคาจะต้องถูก

ผลการวิจัยด้านปัญหาและอุปสรรคทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนประเภทศาสนสถานในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทยพบว่าควรมีการพัฒนาทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวกเช่นด้านห้องน้ำต้องสะอาดไม่สกปรกและมีไว้รองรับสำหรับคนพิการหรือผู้สูงอายุและด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เช่นที่จอดรถสำหรับคนพิการหรือผู้สูงอายุ ทางเดินสำหรับคนพิการหรือผู้สูงอายุ และต้องการให้มีการจัดพนักงานอธิบายข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวและประวัติความเป็นมาของสถานที่และมีกิจกรรมระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชนหรือพ่อค้าแม่ค้าผู้ประกอบการร้านค้า

สำหรับผลด้านแนวทางในด้านการพัฒนาศักยภาพในการขับเคลื่อนกลยุทธ์ของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนประเภทศาสนสถานในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทยการพัฒนาศักยภาพในการขับเคลื่อนกลยุทธ์ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมด้านการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆมีการจัด

มาตรการด้านสถานที่จำหน่ายของที่ระลึกให้แก่ร้านค้า/ตัวแทนจำหน่ายสินค้าด้านราคาค่าเช่าค่าส่วนกลาง และมาตรการทางด้านราคาสินค้าที่ทำการจัดจำหน่ายและคุณภาพสินค้าในการจัดจำหน่ายการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านห้องน้ำที่สะอาดถูกสุขลักษณะและเหมาะสมกับนักท่องเที่ยวที่มีการจัดเตรียมสถานที่ อุปกรณ์อำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการและมีการจัดสถานที่จำหน่ายของที่ระลึกให้เป็นสัดส่วน พร้อมทั้งควรมีการจัดพนักงานบริการข้อมูลการประชาสัมพันธ์ให้เพียงพอรวมถึงมีการจัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยวกับผู้ประกอบการและชุมชนท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารจัดการในการขับเคลื่อนกลยุทธ์ของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อย่างยั่งยืนประเภทศาสนสถานในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทยมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่าทางด้านการพัฒนาทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของนักท่องเที่ยวและการรองรับสำหรับคนพิการหรือผู้สูงอายุ ดังนั้นจึงควรพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เช่น ที่จอดรถคนพิการหรือผู้สูงอายุ ทางเดินสำหรับคนพิการหรือผู้สูงอายุและควรจัดให้มีการจัดพนักงานอธิบายข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวและประวัติความเป็นมาของสถานและมีกิจกรรมระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชนหรือพ่อค้าแม่ค้าผู้ประกอบการร้านค้า

2. จากผลการวิจัยกลยุทธ์การจัดการธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนประเภทศาสนสถานในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย พบว่ายังขาดระเบียบแบบแผนงานที่ชัดเจน รวมถึงการร่วมมือกันกับหน่วยงานในภาครัฐและภาคเอกชน ดังนั้นจึงควรมีการจัดการในด้านการพัฒนาทางด้านระเบียบแบบแผนงานที่ชัดเจน รวมถึงการร่วมมือกันกับหน่วยงานในภาครัฐและภาคเอกชน

3. จากผลการวิจัยปัญหาและอุปสรรคของการจัดทำฐานข้อมูลพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ดังนั้นจึงควรมีการรวบรวมและจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยวและด้านงบประมาณ ด้านเงินทุน และที่สำคัญทางหน่วยงานต้องการบุคลากรที่มีความรู้ทางด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จึงควรมีการพัฒนาทางด้านการจัดทำฐานข้อมูลพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ควรมีการรวบรวมและจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยวและด้านงบประมาณ ด้านเงินทุนและที่สำคัญทางหน่วยงานต้องการบุคลากรที่มีความรู้ทางด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

เอกสารอ้างอิง

- กัญญามน อินหว่างและคณะ. (2554). **แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดพิษณุโลก**.ทุนสนับสนุนการวิจัย. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยพิษณุโลก.
- กัญญามน อินหว่างและคณะ. (2556). **แนวทางการพัฒนานวัตกรรมแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดพิษณุโลก**.ทุนสนับสนุนการวิจัย. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยพิษณุโลก.
- กัลย์ศรีมีทัศนรัตน์. (2557). **แนวทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน:กรณีศึกษาบ้านโคกโค้ง ตำบลกุดหว้าอำเภอกุฉินารายณ์จังหวัดกาฬสินธุ์**.แหล่งทุน: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน. ประจำปีงบประมาณ 2555.
- กฤตภรณชิตยะวงศ์. (2559). **แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม: ศึกษากรณีตำบลเขวาสานักอำเภอมะหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม**. หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตกลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชนวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจมหาวิทยาลัยบูรพาพฤษภาคม 2559.
- เกริกยศ ชลาชนเดชะ (2547).**แนวคิดในการบริหารเชิงกลยุทธ์: หน่วยที่2 ประมวลสาระวิชาการวางแผนกลยุทธ์และพัฒนาคุณภาพบริการของโรงพยาบาล**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วาสิกา แสนคำ. (2545). **การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมบ้านเปียงยาง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่**. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ระพีพรรณ ทองหล่อและคณะ. (2549). **แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวภายใต้ศักยภาพ และข้อจำกัดของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน**. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยรามคำแหง:กรุงเทพฯ.
- อารีย์ นัยพินิจ. (2556).**การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงศาสนาของวัดในกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์**.วารสารปัญญาภิวัฒน์, 5(1), 31-39.
- J. Pelasol.(2012). **Igcabugao: A Potential Tourist Destination in the Southern Part of Iloilo,Philippines**. International Peer Reviewed Journal JPAIR Multidisciplinary Research is being certified for QMS ISO 9001:2008 by the Anglo Japanese American Registrars of the United Kingdom.
- Oxford Advanced Learner's Dictionary: Of Current English by A. S. Hornby (2000-06-01)**
Hardcover – January 1, 1656.
- Wanichyada Wajirum, Kanyamon Inwang, (2018). **Development of Business of Strategies of Community Enterprise Entrepreneurs: A Case Study on Herbel Product Business in Lower Central Region 1**. ABAC ODI Journal. Vision. Vol 5. No.1 2018. Page 117-129.
- Yang Li, (2007). **การวางแผนสำหรับการท่องเที่ยวชาติพันธุ์ กรณีศึกษาจากสิบสองปันนา ยูนนาน จีน**.